

Rozhovor s prednostom onkologickej kliniky SZU a FNsP F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici MUDr. Matejom Hrnčárom, PhD., MBA

MUDr. Matej Hrnčár, PhD., MBA je prednostom Onkologickej kliniky SZU vo Fakultnej nemocnici F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici, kde pôsobí od roku 2010. Vyštudoval medicínu na Jesseni-ovej lekárskej fakulte Univerzity Komen-ského v Martine a absolvoval dokto-randské štúdium zamerané na trombo-filné stavy v onkológii, ako aj MBA štúdium v oblasti manažmentu zdravot-níctva. Je aktívnym členom Slovenskej onkologickej spoločnosti a zapája sa do medzinárodných klinických štúdií zame-raných na liečbu rôznych typov nádor-ov. Vo svojej práci sa venuje najmä pacientom s hepatopankreatobiliárnymi a genitourinárnymi nádormi gastrointes-tinálnymi stromálnymi tumormi. Jeho odborné aktivity zahŕňajú prednáškovú činnosť na domácich aj zahraničných konferenciách a publikovanie v odborných časopisoch. Voľné chvíle rád trávi s rodinou v prírode alebo objavovaním nových miest počas cestovania.

Prezradte našim čitateľom, čo vás priviedlo k medicíne a špeciálne k onkológii?

Od detstva som cítil, že chcem pracovať s ľuďmi a pomáhať im v situáciách, keď sú najzraniteľnejší. Medicína pre mňa vždy predstavovala spojenie vedy, logiky a empatie –

a to bola kombinácia, ktorá ma lákala. K onkológii som si našiel cestu až v závere štúdia, keď som videl, aký mimoriadny význam má nádej a ľudský prístup pre pacienta s nádorovým ochorením. Onkológia zaznamenáva masívny pokrok, čo sa týka vývoja nových liečebných modalít, avšak zároveň človek stojí po boku pacienta na veľmi náročnej životnej ceste. To je obrovská zodpovednosť, ale aj zmysel práce, ktorý ma motivuje každý deň.

Pozíciu prednostu onkologickej kliniky SZU a FNŠP F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici zastávate už takmer šesť rokov. Prezradte našim čitateľom, aké boli najväčšie výzvy pri budovaní a vedení onkologickej kliniky a na čo ste najviac hrdý z toho, čo sa vám podarilo dosiahnuť?

Za tých málo rokov bolo výziev viac než dosť. Budovanie pracoviska je v súčasnosti hlavne o ľuďoch – o tíme, ktorý sa dokáže zomknúť a ísť jedným smerom. Veľkou výzvou bolo zabezpečiť pre kliniku dôstojné podmienky, stabilizovať mladých lekárov a zapojiť sa do spolupráce na úrovni nemocnice, Slovenska, ale aj medzinárodného diania. Som hrdý na to, že sa nám podarilo vytvoriť pracovisko, ktoré má nielen odborný kredit, ale aj ľudskú tvár – pacienti vedia, že tu nájdu nielen špičkovú liečbu, ale aj podporu a pochopenie.

Vaša klinika prešla v roku 2022 významnou modernizáciou prístrojového vybavenia. Ako tieto nové technológie zmenili možnosti liečby pre vašich pacientov?

Nové lineárne urýchľovače, moderné plánovacie systémy či zobrazovacie technológie nám umožňujú liečiť presnejšie a šetrnejšie. Hlavne sa obnovila stará technika, ktorá už nebola vyhovujúca pre medicínu 21. storočia. Pre pacienta to znamená menej nežiaducich účinkov a kvalitnejší život počas aj po liečbe. Zároveň nás to posúva do éry, kde sa dokážeme priblížiť štandardom veľkých európskych centier a pacient už nemusí mať pocit, že na Slovensku dostáva niečo menej. Je to motivácia nielen pre nás lekárov, ale aj signál pre pacientov, že si zaslúžia tú najlepšiu starostlivosť doma, vo svojom regióne.

V liečbe onkologických pacientov sa často skloňuje význam multidisciplinárneho prístupu. Ako funguje multidisciplinárny prístup pri liečbe pacientov na vašej klinike a aké konkrétne výhody prináša?

Každý takýto seminár je priestor, kde si chirurg, rádiológ, onkológ, rádioterapeut či iný špecialista vymení poznatky a spoločne hľadáme optimálne riešenie pre konkrétneho

pacienta. Výhodou je, že pacient dostane komplexný a jednotný liečebný plán, nemusí behať od dverí k dverám a cíti, že za ním stojí tím odborníkov. Nám lekárom tento formát prináša istotu v rozhodovaní a možnosť učiť sa navzájom, čo posúva kvalitu celej starostlivosti.

Aký je váš pohľad na skorú integráciu paliatívnej a podpornej starostlivosti do liečebného plánu, a to aj u pacientov s kuratívnym zámerom? Ako je táto spolupráca nastavená na vašom pracovisku?

Paliatívna starostlivosť už dávno nie je synonymom rezignácie, ale skôr doplnením liečby o dimenziu komfortu a kvality života. Čoraz viac si uvedomujeme, že aj pacient, ktorý má šancu na vyliečenie, profituje zo skorého zapojenia podpory – či už ide o zvládanie bolesti,

psychologickú oporu alebo nutričné poradenstvo. Na našej klinike sa snažíme vybudovať paliatívny tím a pacienti túto podporu veľmi oceňujú. Pre mňa osobne je to aj otázka úcty – k človeku, ktorý sa ocitol v jednej z najťažších situácií svojho života.

Vaše pracovisko sa aktívne zapája do klinických štúdií. Čo by podľa vás najviac pomohlo zatriktívniť Slovensko pre realizáciu medzinárodných klinických skúšaní a zjednodušiť tým prístup pacientov k inovatívnej liečbe?

Klinické skúšania sú veľká šanca – pre pacientov aj pre medicínu ako celok. Slovensko má kvalitných odborníkov a pacientov, ktorí si zaslúžia prístup k inovatívnej liečbe. Čo nás však brzdí, je zložitá administratíva a niekedy aj pomalé procesy na úrovni štátu či poisťovní. Ak by sme dokázali tieto bariéry znížiť a vytvoriť jasný, transparentný rámec, verím, že by sme vedeli pritiahnúť oveľa viac medzinárodných štúdií. V konečnom dôsledku nejde len o prestíž, ale o konkrétnych pacientov, ktorým sa otvorí nová šanca.

Aké sú podľa vás najslubnejšie smery výskumu v onkológii, ktoré by mohli v blízkej budúcnosti priniesť zásadné zmeny v liečbe?

Onkológia sa mení pred očami. V posledných rokoch vidíme obrovský posun v imunoterapii, cielených liekoch a personalizovanej medicíne. Nádor už nevnímame len podľa toho, odkiaľ vychádza, ale podľa jeho genetického „odtlačku“, čo zásadne mení liečebné možnosti. Veľkú nádej vkladáme aj do kombinácií imunoterapie s klasickými postupmi, ktoré dokážu prelomiť odolnosť nádoru. A hlavne nesmieme zabúdať na prevenciu a včasnú diagnostiku – tam sa rozhoduje o životoch rovnako ako pri nových liekoch.

Spomeniete si na kľúčový moment alebo pacienta vo vašej kariére, ktorý najviac ovplyvnil vaše smerovanie alebo pohľad na onkológiu?

Človek si z tejto práce odnesie množstvo príbehov, ktoré sa mu vryjú hlboko do pamäti. Pre mňa bol zlomový moment, keď som ako mladý lekár videl pacienta, ktorý sa po ťažkej liečbe vrátil do normálneho života a prišiel sa mi poďakovať aj s rodinou. Uvedomil som si vtedy, že naša práca nie je len o medicíne, ale o dotyku so životom ako takým. Takéto

momenty ma sprevádzajú dodnes a sú dôvodom, prečo má zmysel zvládať aj tie najťažšie dni.

Onkológia je extrémne náročný odbor. Denne ste vystavený obrovskému stresu a náročným situáciám. Dovoľte nám preto osobnú otázku, ako cielene pracujete s prevenciou syndrómu vyhorenia u seba a vo vašom tíme, obzvlášť u mladších kolegov?

Onkológia je náročná, o tom niet pochyb. Každý deň sme svedkami radosti aj smútku, a keby sme to nosili stále so sebou, rýchlo by nás to zlomilo. Snažím sa preto udržiavať

rovnováhu – či už športom, časom s rodinou alebo obyčajným rozhovorom s kolegami. V tíme si otvorene hovoríme aj o tom, čo je ťažké, aby mladší lekári cítili, že v tom nie sú sami. Najväčšou prevenciou vyhorenia je podľa mňa pocit, že robíte zmysluplnú prácu a že v tom máte oporu.

Na záver nášho rozhovoru nám prezradte niečo zo svojej životnej filozofie.

Čo vás naplňa šťastím, ako relaxujete a kde si dobíjate energiu?

Mňa osobne naplňa šťastím najmä rodina a vedomie, že aj v hektickom pracovnom dni si viem nájsť chvíľu pre blízkych. Relaxujem najradšej v prírode, pri športe alebo pri hudbe, ktorá mi vždy pomohla vypnúť myšlienky. Verím, že rovnováha a pokora sú základom nielen medicíny, ale aj života. A to sa snažím odovzdávať aj svojim pacientom a kolegom.

Ďakujeme Vám za rozhovor.

Odborná redakcia ONKO News